

Verkennd natuuronderzoek en vleermuisonderzoek locatie Benier in Nieuwkuijk

Oriënterend en aanvullend onderzoek in het kader van de wet- en
regelgeving voor natuur

Definitief

Gemeente Heusden

Grontmij Nederland B.V.
Eindhoven, 20 november 2015

Verantwoording

Titel : Verkennend natuuronderzoek en vleermuisonderzoek locatie Benier in Nieuwkuijk

Subtitel : Oriënterend en aanvullend onderzoek in het kader van de wet- en regelgeving voor natuur

Projectnummer : 344236

Referentienummer : GM-0173793

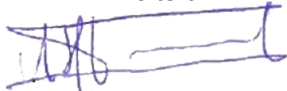
Revisie : D1

Datum : 20 november 2015

Auteur(s) : G.R. Meijer MSc

E-mail adres : gijs.meijer@grontmij.nl

Gecontroleerd door : mr. A.H. Tuitert

Paraaf gecontroleerd :

Goedgekeurd door : drs. S. Groot-Jebbink MSc MCD

Paraaf goedgekeurd :

Contact : Grontmij Nederland B.V.
Zernikestraat 17
5612 HZ Eindhoven
Postbus 1265
5602 BG Eindhoven
T +31 88 811 66 00
F +31 30 310 04 14
www.grontmij.nl

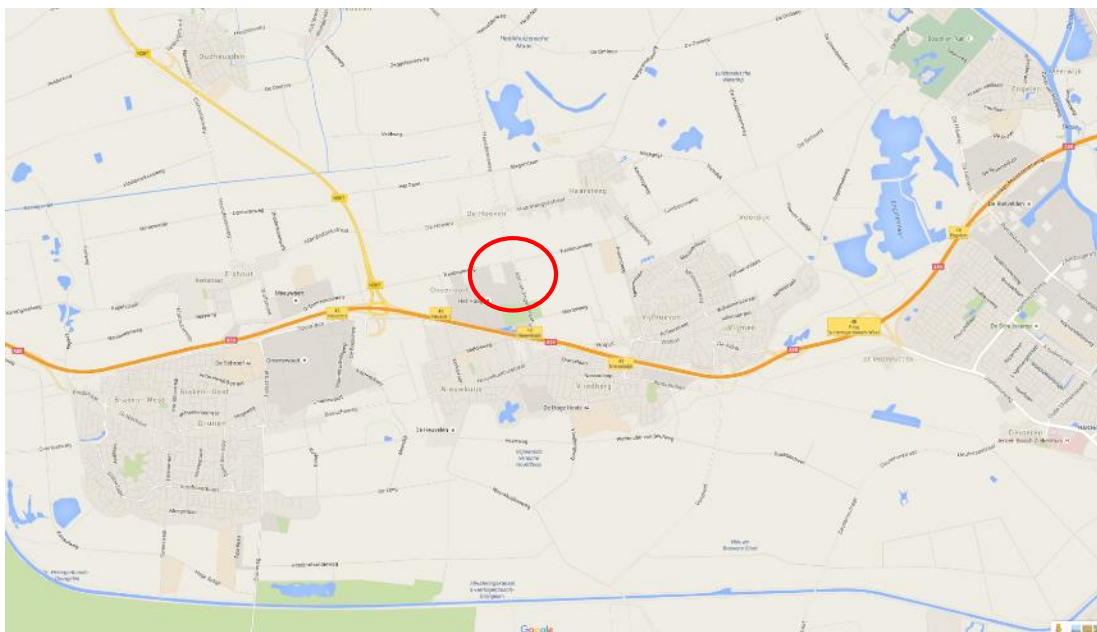
Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Kader van het onderzoek	4
1.3	Plangebied en voorgenomen activiteiten	5
1.3.1	Plangebied	5
1.3.2	Voorgenomen activiteiten	5
2	Flora- en faunawet	8
2.1	Toetsingskader	8
2.2	Methode	9
2.3	Planten	10
2.4	Vogels	10
2.5	Vleermuizen	11
2.6	Grondgebonden zoogdieren	12
2.7	Amfibieën en Reptielen	12
2.8	Vissen	13
2.9	Ongewervelden	13
3	Natuurbeschermingswet	14
3.1	Toetsingskader	14
3.2	Inventarisatie	14
3.3	Analyse van mogelijke effecten	14
4	Natuurbeleidskaders	16
4.1	Toetsingskaders	16
4.2	Inventarisatie	16
4.3	Analyse en toetsing effecten	16
5	Conclusies	18

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Bij gemeente Heusden is het verzoek binnengekomen tot medewerking aan het realiseren van de bedrijfsmatige bestemming van een terrein in de noordoosthoek van het bestemmingsplangebied Het Hoog, de locatie Benier. Daartoe dient het vigerend bestemmingsplan te worden geactualiseerd. Momenteel is het gebied feitelijk in gebruik agrarisch gebruikt kavel; dit zal worden omgezet naar industrie. De globale ligging van het plangebied is weergegeven in figuur 1.1. De gewenste ontwikkeling kan mogelijk schadelijke effecten hebben op beschermde planten en dieren en beschermde gebieden. Hierdoor dient de voorgenomen ontwikkeling te worden getoetst aan de actuele wet- en regelgeving voor natuur. Gemeente Heusden heeft Grontmij Nederland B.V. verzocht een verkennend natuuronderzoek uit te voeren.

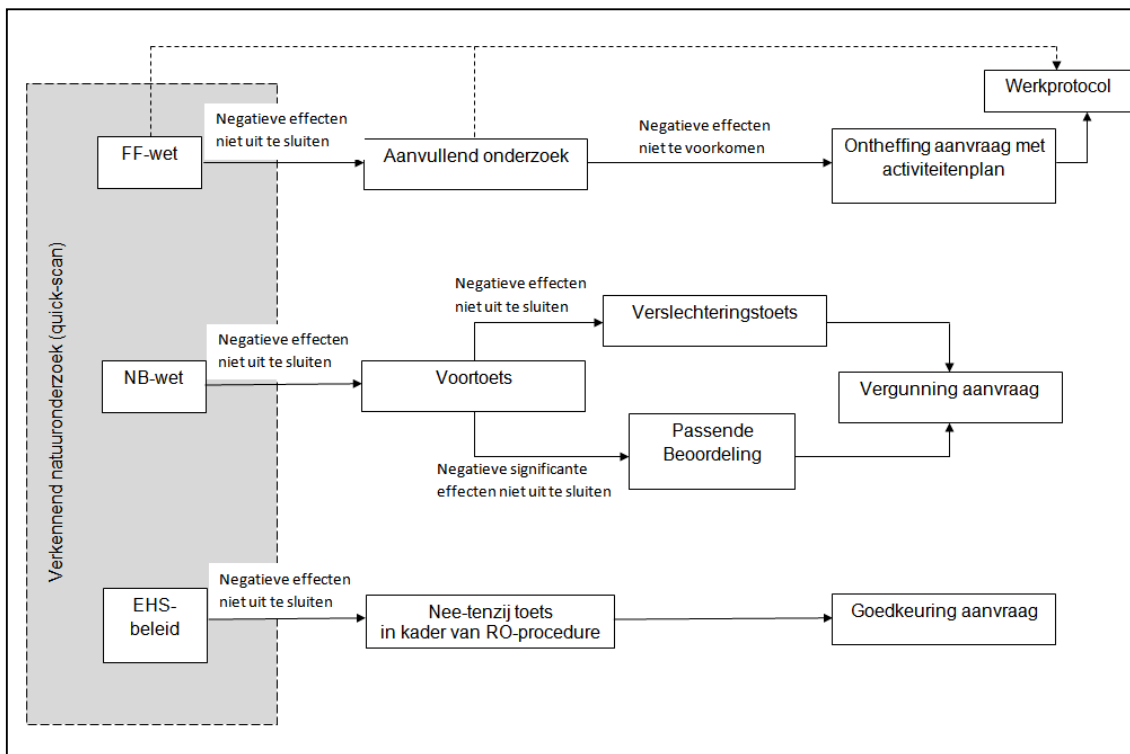
Figuur 1.1. Globale ligging van het plangebied 'Benier' (rood omcirkeld). Bron: Google Maps

1.2 Kader van het onderzoek

Projecten of handelingen dienen te worden getoetst aan de wet- en regelgeving voor natuur. De natuurbescherming in Nederland bestaat uit de volgende kaders:

- Natuurbeschermingswet 1998: Natura 2000-gebieden en Beschermde Natuurmonumenten;
- Flora- en faunawet: individuele soorten;
- Provinciaal beleid: Ecologische Hoofdstructuur en eventuele weidevogelgebieden en ganzenfoerageergebieden.

Het verkennend onderzoek is erop gericht een eerste inzicht te krijgen in de mogelijke effecten op beschermde natuurwaarden in en om het projectgebied en de mogelijke vervolgstappen die moeten worden genomen met betrekking tot aanvullend veldonderzoek, nader effectonderzoek en nadere procedures. In figuur 1.2 is aangegeven welke procedures mogelijk moeten worden doorlopen. Het verkennend onderzoek is de eerste stap in de procedure. Afhankelijk van het resultaat moeten de navolgende stappen al dan niet worden doorlopen.

Figuur 1.2. Procedureschema wet – en regelgeving natuurbescherming

1.3 Plangebied en voorgenomen activiteiten

1.3.1 Plangebied

Het plangebied ligt in Nieuwkuijk (gemeente Heusden) en bevindt zich in de overgang van bedrijfsterrein ten zuiden van de locatie en het voornamelijk agrarisch gebied ten noorden daarvan. Het plangebied wordt aan de noord-oostzijde begrensd door respectievelijk de Tuinbouwweg en de Abt van Engelenlaan. In het zuiden ligt de voormalige Abdijlaan en een bedrijventerrein. In het plangebied worden momenteel planten gekweekt. Langs de Tuinbouwweg is een bomenlaan aanwezig. In het zuiden staan diverse bomen in een braakliggend gebied, het restant van de boombeplanting langs de Abdijlaan. De begrenzing van het plangebied is weergegeven in figuur 1.3. Foto impressies van het plangebied zijn te zien in figuur 1.5.

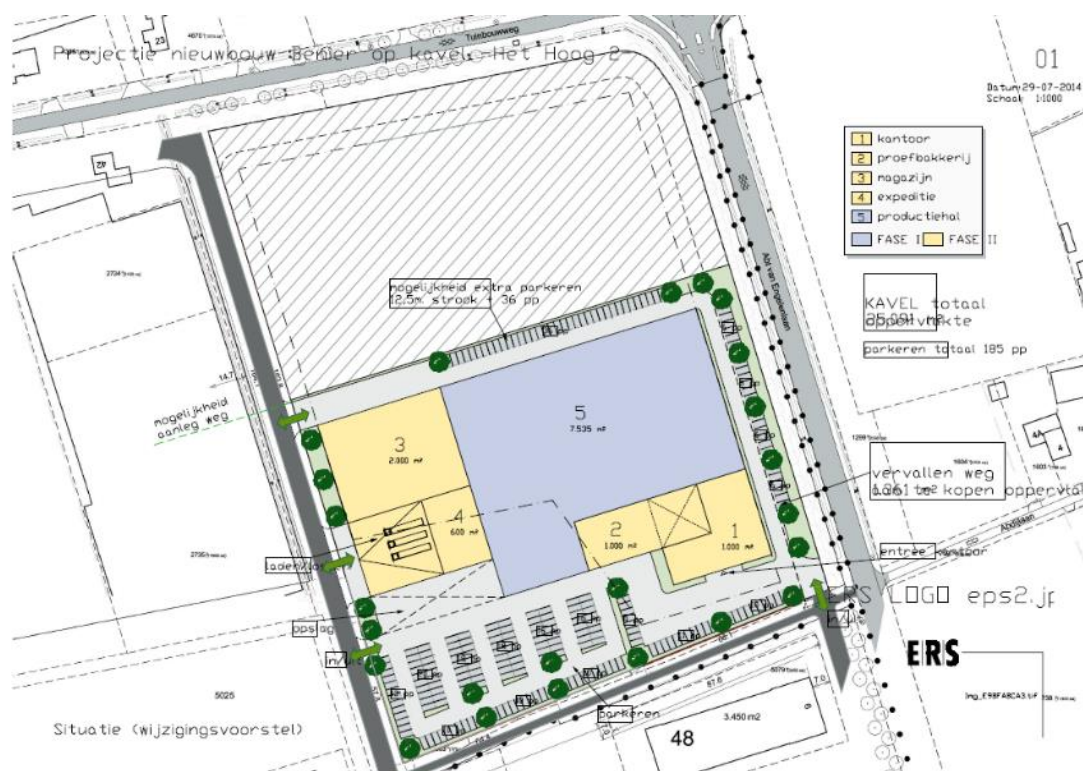
1.3.2 Voorgenomen activiteiten

Gemeente Heusden is voornemens, ten behoeve van de realisatie van de plannen van Benier, het vigerend bestemmingsplan op onderdelen te actualiseren. In het plangebied zullen bedrijfspanden van bakkerijmachinefabrikant Benier worden gerealiseerd. Het bestemmingsplan maakt het mogelijk voor bedrijven van milieucategorie 2 en 3 zich te vestigen.

Het planontwerp is weergegeven in figuur 1.4. Om nieuwbouw van bedrijfspanden mogelijk te maken, dient het huidige gebruik gestaakt te worden, vegetatie verwijderd en grond ontgraven. De bomen in het zuiden van het plangebied worden zoveel mogelijk gespaard; vooralsnog mag niet uitgesloten worden dat beperkte kap aan de orde gaat zijn. De bomenrij langs de Tuinbouwweg blijft behouden. De inrichtingsplannen zijn nog niet geheel bekend en kunnen ten opzichte van de eerste schetsen nog wijzigen.

Figuur 1.3: Begrenzing plangebied Benier in Nieuwkuijk (rood omlijnd)

Figuur 1.4: Planontwerp locatie Benier. Bron: ERS architecten bna

Plantenkwekerij in het plangebied

Grasvegetatie en plantenkwekerij

Bomenrij langs de Tuinbouwweg

Bomen in het zuiden van het plangebied

Figuur 1.5: Foto-impressies van het plangebied. Grontmij 2015

2 Flora- en faunawet

2.1 Toetsingskader

De Flora- en faunawet regelt de bescherming van soorten planten en dieren in ons land. De beschermde soorten zijn op grond van het Vrijstellingenbesluit onderverdeeld in verschillende beschermingscategorieën, de zogeheten 'tabel 1-soorten', 'tabel 2-soorten' en 'tabel 3-soorten'. Vogels zijn niet in deze categorieën ingedeeld.

De toetsing in het kader van de Flora- en faunawet vindt plaats aan de hand van de volgende, in het kader van ruimtelijke ontwikkeling relevante verbodsbepalingen:

- Artikel 8: Het is verboden beschermde planten te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
- Artikel 9: Het is verboden beschermde dieren te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
- Artikel 10: Het is verboden beschermde dieren opzettelijk te verontrusten.
- Artikel 11: Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde dieren te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

De zwaarte van toetsing is afgestemd op de gunstige staat van instandhouding van soorten. Hierbij wordt er onderscheid gemaakt in de volgende groepen met een eigen toetsingsregime:

- Algemene soorten (tabel 1-soorten)

Wat betreft ruimtelijke ontwikkelingen geldt een vrijstelling. Er hoeft in dit kader geen ontheffing aangevraagd te worden.

- Overige soorten (tabel 2-soorten)

Wat betreft ruimtelijke ontwikkelingen geldt een vrijstelling, indien wordt gewerkt volgens een door de minister van EZ (voorheen EL&I, LNV) goedgekeurde gedragscode. Indien dit niet het geval is dan moet ontheffing aangevraagd worden, deze valt onder de lichte toets (geen aantasting van de gunstige staat van instandhouding van de soort).

- Soorten bijlage IV Habitatrichtlijn en bijlage 1 AMvB (tabel 3-soorten)

Voor deze soorten moet wat betreft ruimtelijke ontwikkelingen een ontheffing aangevraagd worden. De ontheffingsaanvraag valt onder de zware toets, hetgeen inhoudt dat:

- er sprake dient te zijn van een bij de wet genoemd belang;
- er geen andere bevredigende oplossing mogelijk is;
- er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de betreffende soort(en).

Vogels zijn niet ingedeeld in bovengenoemde categorieën. Alle inheemse vogelsoorten zijn beschermd. Het is daarom bijvoorbeeld verboden nestelende en/of broedende vogels te verstoren, eieren te rapen of nesten en andere vaste rust- en verblijfplaatsen te vernietigen. Uitgangspunt hierbij is dat nesten van vogels alleen beschermd zijn indien deze in gebruik zijn tijdens het broedseizoen. Voor een aantal vogelsoorten (genoemd in de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' van het ministerie van EZ) die jaarlijks van het zelfde nest gebruik maken of geen eigen nest kunnen bouwen geldt een uitzondering.

Nesten van deze soorten (categorie 1-4 soorten) worden beschouwd als vaste rust- en verblijfplaats in de zin van artikel 11 van de Flora- en faunawet. Deze nesten zijn jaarrond beschermd, mits niet permanent verlaten. Voor categorie 5 soorten geldt jaarronde bescherming van nesten, alleen indien sprake is van zwaarwegende ecologische redenen.

Om te voorkomen dat nestelende en/of broedende vogels verstoord worden, dienen versturende werkzaamheden altijd zo veel mogelijk buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd en dient gecontroleerd te worden of mogelijk jaarrond beschermde nesten worden aangetast door de werkzaamheden. Het beschermingsregime voor vogels komt overeen met dat van tabel 3-soorten. Ontheffing voor vogels met jaarrond beschermde nesten kan slechts worden verleend wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat en indien geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. Daarnaast kan alleen ontheffing worden verkregen indien er sprake is van een in de wet genoemd belang. Dit betreft voor vogels alleen belangen die te maken hebben met openbare veiligheid, luchtvaartveiligheid, onderzoek en volksgezondheid (geen ruimtelijke ontwikkelingen).

2.2 Methode

De inventarisatie betreft een onderzoek naar de actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten in het plangebied. De inventarisatie bestaat uit een bronnenonderzoek, een verkennend veldbezoek en habitatgeschiktheidsbeoordeling.

Bronnenonderzoek

Het bronnenonderzoek heeft als doel een overzicht te verkrijgen van de beschikbare informatie met betrekking tot het voorkomen van zwaarder beschermde soorten (Tabel 2 en 3 Ff-wet) en vogels van categorie 1-4 in het plangebied en omgeving. Hiervoor zijn de volgende bronnen gebruikt:

- *Landelijke verspreidingsatlassen*
- *Regionale verspreidingsatlassen*
- *www.waarneming.nl*
- *www.telmee.nl*
- *www.brabant.nl*

Habitatgeschiktheidsbeoordeling

Op basis van een veldbezoek is de geschiktheid van biotopen voor beschermde soorten beoordeeld. Deze beoordeling, samen met het bronnenonderzoek, brengt de beschermde soorten(groepen) in beeld die in het plangebied (kunnen) voorkomen. Op 21 juni 2015 heeft een verkennend veldbezoek plaatsgevonden door een deskundige ecooloog van Grontmij.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Vervolgens is bepaald of soorten(groepen) beïnvloed kunnen worden door voorgenomen activiteiten. Op basis van deze analyse wordt geconcludeerd voor welke soorten(groepen) een ontheffing in kader van Flora- en faunawet aangevraagd moet worden en of er een nader onderzoek nodig is.

Vleermuisonderzoek

Op basis van de habitatgeschiktheidsbeoordeling en gelet de doorlooptijd van het project is aanvullend op het verkennend natuuronderzoek, vleermuisonderzoek uitgevoerd.

Het aanvullende onderzoek naar vleermuizen is uitgevoerd conform het vigerende vleermuisprotocol (versie 2013) dat is opgesteld door het Netwerk Groene Bureaus en de Zoogdierverseniging, in overleg met de Dienst Landelijk Gebied en de Gegevensautoriteit Natuur. Uit de habitatgeschiktheidsbeoordeling blijkt dat er mogelijk verblijfplaatsen en vliegroutes van vleermuizen aanwezig zijn in het plangebied en dat (delen van) het terrein waarschijnlijk een functie heeft als foerageergebied van verschillende soorten vleermuizen. Op basis van de functies die het plangebied kan hebben voor vleermuizen en de te verwachten soorten, is conform het vleermuisprotocol 2013 de onderzoeksinspanning bepaald. Op vier avonden is geïnventariseerd, verdeeld over de periode juni tot en met september 2015.

Bij de planning van de uitvoering is rekening gehouden met de weersomstandigheden. De inventarisatie is uitgevoerd met een heterodyne batdetector, voorzien van time expansion (type: Petterson D240x) en opname apparatuur. Voor een nadere analyse van de geluidsopnames is gebruikt gemaakt van het softwareprogramma Batsound 4.

Tabel 3.4 Datums, doel, moment en weersomstandigheden veldbezoeken

Datum	Doel	Moment onderzoek	Weersomstandigheden
21-06-2015	Kraam- en zomerverblijven, foerageergebied en vliegroutes	Avond	9-14°C, half bewolkt (enkele bui), windkracht 4
30-06-2015	Kraam- en zomerverblijven, foerageergebied en vliegroutes	Avond	12-18°C, zwaar bewolkt (droog), windkracht 3
12-08-2015	Paarverblijven, foerageergebied en vliegroutes	Avond	20-27°C, half bewolkt (droog), windkracht 3
24-09-2015	Paarverblijven, foerageergebied en vliegroutes	Avond	11-17°C, half bewolkt (droog), windkracht 3

2.3 Planten

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Het plangebied bestaat grotendeels uit kweekplanten. Langs de Tuinbouwweg is een bomenlaan van eiken aanwezig en in het zuiden staan diverse bomen (beuk, eik) in een voedselrijk grasland. Uit bekende gegevens blijkt dat diverse zwaarder beschermde plantensoorten voorkomen in de omgeving van het plangebied (kleine zonnedaauw, ronde zonnedaauw, rietorchis, Spaanse ruiter, veldsalie, welriekende nachtorchis, wilde marjolein, kruipende moerasweegbree). Gezien het gebruik van het plangebied, de voedselrijkdom van de aanwezige biotopen, de habitatseisen en gedetailleerde verspreidingsgegevens van bovengenoemde soorten, is aanwezigheid van zwaarder beschermde in het plangebied uit te sluiten.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Het voorkomen van zwaarder beschermde planten is in het plangebied uit te sluiten. Effecten zijn dan ook uitgesloten.

2.4 Vogels

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Uit het bronnenonderzoek blijkt dat diverse categorie 1-4 vogelsoorten zijn waargenomen in de omgeving van het plangebied. Het gaat om de boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, ooievaar, roek, slechtvalk, sperwer en steenuil. In de bomen binnen het plangebied en de directe omgeving zijn geen jaarrond beschermde nesten aangetroffen. Het grasland in het zuiden van het plangebied zou gebruikt kunnen worden als foerageergebied door soorten als roek, kerkuil en sperwer. Tijdens het veldbezoek is in het gedeelte dat wordt gebruikt als plantenkwekerij een Kieviet aangetroffen die territoriaal gedrag vertoonde. Het is dan ook aannemelijk dat de soort hier broedt.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten in het plangebied en aangrenzende bomen kan op basis van het veldbezoek worden uitgesloten. Mogelijk heeft het plangebied een beperkte functie als foerageergebied door categorie 1-4 soorten zoals roek, sperwer en kerkuil. Voor deze soorten geldt echter dat een essentiële functie kan worden uitgesloten; ze hebben een relatief groot leefgebied en er is voldoende alternatief foerageergebied aanwezig in de directe omgeving. Hierdoor geldt dat met de voorgenomen ontwikkeling geen verbodsbepalingen vanuit de Flora- en faunawet aan de orde zijn voor wat betreft categorie 1-4 vogelsoorten.

Algemeen voorkomende (weide)vogels kunnen gaan broeden in het plangebied. Bij de uitvoering van de werkzaamheden dient daarom rekening gehouden te worden met de aanwezigheid van broedende vogels. Alle vogelnesten zijn namelijk beschermd tijdens het broedseizoen. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot augustus, maar kan, afhankelijk van de lokale meteorologische omstandigheden eerder of later beginnen en eindigen. Van belang is dat broedende vogels niet verstoord worden. Om verstoring van

broedende vogels op voorhand uit te sluiten wordt aanbevolen om de opgaande vegetatie buiten het broedseizoen te verwijderen en de (sloop)werkzaamheden voorafgaand aan het broedseizoen aan te laten vangen. Op deze manier wordt voorkomen dat vogels tot broeden komen in het gebied waar gewerkt wordt en zijn er geen belemmeringen vanuit de Flora- en faunawet aan de orde.

2.5 Vleermuizen

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Uit het bronnenonderzoek blijkt dat de gewone- en ruige dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en watervleermuis voorkomen in de omgeving van het plangebied. Alle vleermuissoorten zijn strikt beschermd onder de Flora- en faunawet. Bij het slopen van bebouwing en het kappen van vooral oudere bomen, dient te allen tijde rekening te worden gehouden met de mogelijke aanwezigheid van vleermuizen.

In het zuiden van het plangebied zijn in een tweetal bomen potentieel geschikte holtes voor vleermuizen aangetroffen. De overige bomen bevatten geen geschikte holtes. De dubbele bomenrij langs de Tuinbouwweg en in het zuiden van het plangebied hebben potentie als vliegroute. Daarnaast is het plangebied geschikt als foerageergebied voor verschillende soorten vleermuizen. Naar aanleiding van de potentie van het plangebied voor vleermuizen en de doorlooptijd van het project heeft aanvullend vleermuisonderzoek plaatsgevonden.

Aanvullend vleermuisonderzoek

De methodiek van het vleermuisonderzoek is beschreven in paragraaf 2.2. De twee inventarisatierondes in juni hadden als doel kraam- en zomerverblijven te inventariseren, alsmede foerageergebied en vliegroutes in kaart te brengen. Tijdens beide avonden in juni zijn enkele foeragerende gewone dwergvleermuizen aangetroffen langs de bomen aan de Tuinbouwweg en op 21 juni een enkel foeragerend exemplaar langs de bomen in het zuidelijk deel van het plangebied. Op 30 juni is een langsvliegende laatvlieger waargenomen in de noordoostzijde van het plangebied. Er zijn geen in- of uitvliegende vleermuizen waargenomen in de holtes van de twee betreffende bomen. Typische boombewonende soorten zoals de ruige dwergvleermuis en de rosse vleermuis zijn niet aangetroffen. Daarnaast zijn geen vliegroutes vastgesteld.

De twee inventarisatierondes in het najaar hadden, naast het in kaart brengen van foerageergebied en vliegroutes, het doel om aanwezigheid van paarverblijfplaatsen te inventariseren. Er zijn geen baltsende vleermuizen aangetroffen en er was geen sprake van in- of uitvliegende vleermuizen in de boomholtes. Op beide avonden is in het zuiden van het plangebied één gewone dwergvleermuis foeragerend aangetroffen en langs de dubbele bomenrij aan de Tuinbouwweg enkele foeragerende gewone dwergvleermuizen en twee laatvliegers. Langs deze bomenrij is een vliegroute vastgesteld die wordt gebruikt door enkele gewone dwergvleermuizen en laatvliegers. In figuur 2.1 zijn ter indicatie puntwaarnemingen van vleermuizen en de vastgestelde vliegroute weergegeven.

Analyse en toetsing van effecten

Op basis van het vleermuisonderzoek wordt geconcludeerd dat er geen sprake is van vaste rust- en verblijfplaatsen in het plangebied. De bomen in en langs het plangebied hebben een functie als foerageergebied voor enkele gewone dwergvleermuizen en laatvliegers. Dit betreft echter geen essentieel foerageergebied gezien de huidige inrichting van het plangebied en aanwezigheid van voldoende alternatief in de directe omgeving. De dubbele bomenrij langs de Tuinbouwweg heeft een functie als vliegroute voor enkele gewone dwergvleermuizen en laatvliegers. Deze bomenrij blijft behouden. Om de functionaliteit van de vliegroute te waarborgen, dient een toename van verlichting bij deze bomenrij achterwege te blijven. Alle vleermuissoorten zijn namelijk in meer of mindere mate gevoelig voor verstoring door licht. Zolang de bomenrij behouden blijft en geen sprake is van een toename van verlichting bij deze bomenrij, zijn effecten op vleermuizen uitgesloten. Er zijn wat betreft vleermuizen dan geen belemmeringen vanuit de Flora- en faunawet.

Figuur 1.3: Waarnemingen van foeragerende gewone dwergvleermuis (gele ster), laatvlieger (blauwe ster) en vliegroute van deze soorten (oranje pijl) ten opzichte van de begrenzing van het plangebied (rood omlijnd)

2.6 Grondgebonden zoogdieren

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

In de omgeving van het plangebied komt de zwaarder beschermde eekhoorn voor. Het plangebied zelf biedt echter geen geschikt leefgebied voor de eekhoorn. Andere zwaarder beschermde soorten zijn op basis van verspreidingsgegevens, aanwezige biotopen en de aard van het plangebied uit te sluiten.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Het plangebied vormt, gezien de ligging en aanwezige biotopen, geen preferent of essentieel leefgebied voor de eekhoorn. Aanwezigheid van andere zwaarder beschermde grondgebonden zoogdieren is uitgesloten. Effecten zijn dan ook uit te sluiten.

2.7 Amfibieën en Reptielen

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Uit het bronnenonderzoek blijkt dat de zwaardere beschermde levendbarende hagedis (tabel 2 Ffwet) en kamsalamander (tabel 3 Ffwet) voorkomen in de omgeving van het plangebied. Het plangebied bevat geen geschikt biotoop voor reptielen. Het plangebied kan een functie hebben als landbiotoop voor algemene amfibieën als bruine kikker en gewone pad, maar is niet geschikt voor kamsalamander die hogere eisen stellen aan hun habitat. In de directe omgeving is ook geen geschikt voortplantingswater voor de kamsalamander aanwezig. De voorkeur van de kamsalamander gaat uit naar kleinschalige landschappen met bospercelen, heggen, houtwallen en struwelen, in de buurt van wateren. Op het land houden de dieren zich op tussen dichte vegetaties, zoals struikgewas of ruig grasland, overdag schuilt hij onder boomstammen, keien of hopen. Het voortplantingsbiotoop bestaat voornamelijk uit matig voedselrijke tot voedselrijke, stilstaande wateren met een goed ontwikkelde onderwatervegetatie (bron: RAVON). De rugstreeppad komt, op basis van verspreidingsgegevens, niet voor in de ruime omgeving van het plangebied. Aanwezigheid van deze beschermde soort is dan ook uit te sluiten.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Op basis van recente verspreidingsgegevens en aanwezige biotopen, is het voorkomen van zwaarder beschermde amfibieën en reptielen in het plangebied uit te sluiten. Effecten zijn dan ook uitgesloten. Voor algemeen voorkomende amfibieën geldt een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen. Tijdens de uitvoeringsfase zal dan ook geen sprake zijn van verbodsbepalingen vanuit de Flora- en faunawet. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht.

2.8 Vissen

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Uit het bronnenonderzoek blijkt dat de zwaarder beschermde kleine modderkruiper, rivierdonderpad (beide tabel 2 Ffwet), bittervoorn en grote modderkruiper (beide tabel 3 Ffwet) voorkomen in de regio. De greppels langs de randen van het plangebied zijn niet permanent waterhoudend en zijn niet geschikt als leefgebied voor zwaarder beschermde vissen.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

De aanwezigheid van zwaarder beschermde vissen binnen het plangebied is uit te sluiten. Effecten zijn dan ook uit te sluiten.

2.9 Ongewervelden

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Er zijn geen waarnemingen bekend van zwaarder beschermde ongewervelden in de omgeving van het plangebied. Op basis van de aangetroffen biotopen komen alleen algemene vlinders en libellen voor.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Het voorkomen van en effecten op zwaarder beschermde ongewervelden is/zijn uitgesloten.

3 Natuurbeschermingswet

3.1 Toetsingskader

De Natuurbeschermingswet 1998 (Nbwet) heeft als doel het beschermen van Natura 2000-gebieden (Vogel- en Habitatrichtlijn) en Beschermde natuurmonumenten in Nederland. Projecten of handelingen die negatieve effecten op deze beschermde gebieden kunnen hebben, zijn in beginsel niet toegestaan.

Voor Natura 2000-gebieden geldt een toetsing in het kader van artikel 19. In dit kader is ook toetsing nodig van effecten in het kader van de externe werking van toepassing. Bij de toetsing zijn er de volgende procedurevarianten:

- Geen nader onderzoek: effecten kunnen op voorhand worden uitgesloten (er zijn geen Natura 2000-gebieden in de omgeving aanwezig).
- Voortoets: effecten kunnen niet op voorhand worden uitgesloten.
- Verslechteringstoets: effecten kunnen op basis van de Voortoets niet worden uitgesloten, significantie hiervan wel.
- Passende beoordeling: significantie van effecten kan op basis van de Voortoets of Verslechteringstoets niet worden uitgesloten.
- ADC-toets: indien significantie van effecten op basis van de Passende beoordeling niet kan worden uitgesloten. Aangetoond dient te worden dat er geen alternatieven zijn met minder effecten, er sprake is dwingende redenen van groot openbaar belang en in compensatie is voorzien.

Indien negatieve effecten op Natura 2000-gebieden niet zijn uit te sluiten is in ieder geval een vergunning noodzakelijk. Voor Beschermde Natuurmonumenten geldt een lichtere toetsing conform artikel 16. Voor deze gebieden is het uitvoeren van een Passende beoordeling niet noodzakelijk. Op deze gebieden is conform artikel 65 wel externe werking van toepassing. Het bevoegd gezag bepaalt of een vergunning al dan niet nodig is.

3.2 Inventarisatie

Voor de inventarisatie van Natura 2000-gebieden en Beschermde natuurmonumenten is gebruik gemaakt van de gebiedendatabase van het ministerie van EZ. Uit deze gebiedendatabase blijkt dat het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek' op een afstand circa 1,8 km ten zuiden van het plangebied is gelegen. Het Natura 2000-gebied Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen ligt circa 3,6 km ten zuiden van het plangebied.

3.3 Analyse van mogelijke effecten

De voorgenomen ontwikkeling ligt buiten de grenzen van de omliggende Natura 2000-gebieden en Beschermde Natuurmonumenten. Het onderzoeksgebied maakt tevens geen deel uit van het leefgebied voor kwalificerende habitatsoorten en/of vogelsoorten van deze gebieden. Van een (indirect) oppervlakteverlies van leefgebied van kwalificerende soorten in of buiten Natura 2000-gebieden is derhalve geen sprake. De Habitatrichtlijn- en Vogelrichtlijnsoorten waarvoor de omliggende gebieden zijn aangewezen, hebben ook geen ecologische relatie met het onderzoeksgebied. Effecten op Natura 2000-gebieden en Beschermde Natuurmonumenten als gevolg van verdroging, vernatting, optische verstoring, licht- en geluidsverstoring dan wel van overige directe effectindicatoren, zijn uitgesloten gelet op de afstand vanaf het plangebied

(minimaal 1,8 km) en tussenliggende barrières (zoals de A59 en de dorpskern van Nieuwkuijk). Een nadere beschouwing op deze effectindicatoren wordt niet noodzakelijk geacht.

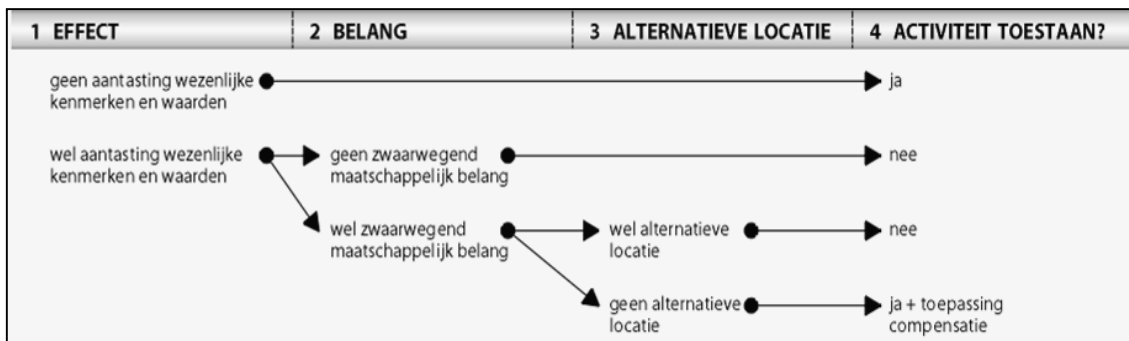
Met de voorgenomen ontwikkeling is mogelijk sprake van een toename van vermeting en verzuring die optreedt tijdens de uitvoeringsfase (werkverkeer) van het project en tevens in het permanente gebruik (bestemmingsverkeer en gebruik faciliteiten). De Natura 2000-gebieden in de nabijheid van het plangebied omvatten stikstofgevoelige tot zeer gevoelige habitattypen. In de huidige situatie wordt de kritische depositiewaarde (KDW) van deze habitattypen reeds overschreden met de huidige achtergronddepositie (onder andere bestaande landbouw, industrie en verkeer). Derhalve kunnen (significant) negatieve effecten als gevolg van een toename van stikstofdepositie vanuit de voorgenomen inrichtingsmaatregelen niet op voorhand worden uitgesloten. In het kader van de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) dienen effecten nader bepaald te worden met behulp van stikstofberekeningen met het aangewezen rekeninstrument AERIUS Calculator van de Rijksoverheid. Hiermee kunnen de planeffecten berekend en getoetst worden. Indien sprake is van een toename aan stikstofdepositie op hiervoor gevoelige en reeds overbelaste kwalificerende habitats in Natura 2000-gebieden boven de drempelwaarde van 0,05 mol N/ha/jr, dan is in de uitvoeringsfase een melding/vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 noodzakelijk.

4 Natuurbeleidskaders

4.1 Toetsingskaders

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) (tegenwoordig Natuurnetwerk Nederland (NNN)) is op provinciaal niveau uitgewerkt tot de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur (PEHS) met kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden, beheergebieden en robuuste ecologische verbindingzones. De wettelijke bescherming (Wro) van de EHS is geregeld via het bestemmingsplan. De Ecologische Hoofdstructuur voor provincie Noord-Brabant is vastgelegd in de provinciale ruimtelijke verordening.

De afweging voor ingrepen in de EHS gaat volgens het 'nee, tenzij-principe'. In onderstaand schema is dit stapsgewijs weergegeven. Ingrepen met een significant negatieve invloed op de wezenlijke kenmerken en waarden mogen niet plaatsvinden, tenzij er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang en indien er geen alternatieven zijn. Indien bij een ingreep schade wordt aangericht aan een EHS-gebied, dan dient dit in ieder geval gemitigeerd te worden. De resteffecten aan verlies van kwaliteit en/of oppervlakte dient te worden gecompenseerd. Daarnaast kan salderen van positieve en negatieve effecten op de EHS uitkomst bieden om projecten in de EHS te realiseren. Het verkennend natuuronderzoek geeft inzicht in de ligging van EHS gebieden in de omgeving van het plangebied en de noodzaak voor het doorlopen van 'nee, tenzij, procedure'. Een 'nee, tenzij-toets' behoeft alleen te worden doorlopen indien er sprake is van een RO-procedure met betrekking tot wijziging van de bestemming van het plangebied.

Figuur 4.1: Schema: Het 'nee, tenzij'-principe van het compensatiebeginsel

4.2 Inventarisatie

Het plangebied is geen onderdeel van EHS, EVZ of de 'groenblauwe mantel'. In de directe omgeving zijn wel gebieden aanwezig die onderdeel zijn van EHS (zie figuur 4.2). De minimale afstand tot EHS is circa 170 meter. Dit betreft EHS op het terrein van de abdij Mariënkroon, met het natuurbeheertype 'vochtig bos met productie'.

4.3 Analyse en toetsing effecten

Er is geen sprake van ruimtebeslag, gezien het plangebied niet gelegen is in de EHS. In de provincie Noord-Brabant is echter tevens externe werking van toepassing op EHS-gebieden (artikel 5.1 lid 6 van de Verordening Ruimte 2014, geconsolideerde versie). Bij het type bedrijf dat zich gaat vestigen en de voorgenomen inrichting (zie figuur 1.4) is rekening gehouden met het beperken van overlast door bijvoorbeeld geluid, licht en geur voor omwonende. Tussen toekomstige bedrijfspanden en de EHS op het terrein van de abdij Mariënkroon is sprake van begroeiing (bomenrij en houtwal) en bebouwing (woningen en de abdij). Hierdoor, en gezien de

minimale afstand van 170 meter, zal er geen sprake zijn van een aantasting van de wezenlijke waarden en kenmerken van de EHS middels externe werking. Vanuit dit oogpunt zijn er vanuit provinciaal beleid geen belemmeringen en er is dan ook geen noodzaak voor een nadere procedure in de vorm van een 'nee, tenzij-toets'.

Figuur 4.2: Plangebied (rood omlijnd) ten opzichte van EHS (lichtgroene vlakken) in de omgeving. Bron: ruimtelijkeplannen.nl

5 Conclusies

Flora- en faunawet

De bomenrij langs de Tuinbouwweg heeft een functie als vliegroute voor enkele gewone dwergvleermuizen en laatvliegers. Deze bomenrij blijft gehouden. Om de functionaliteit van de vliegroute te waarborgen dient een toename van verlichting bij deze bomenrij achterwege te blijven. Op deze wijze zijn er vanuit de Flora- en faunawet **geen belemmeringen** voor de voorgenomen bestemmingsplanwijziging in het plangebied. Effecten op overige zwaarder beschermde soorten zijn uitgesloten.

Daarnaast dient rekening gehouden te worden met de aanwezigheid algemeen voorkomende broedende vogels in het plangebied. Alle broedende vogels zijn beschermd tijdens het broedseizoen. Door in de planning rekening te houden met het broedseizoen (globaal half maart – augustus) en/of het tijdig nemen van maatregelen kan voorkomen worden dat vogels tot broeden komen in het gebied waar gewerkt wordt en zijn er geen belemmeringen vanuit de Flora- en faunawet aan de orde.

Natuurbeschermingswet

Natura 2000-gebieden 'Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek' en Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen liggen op een afstand van respectievelijk circa 1,8 en 3,6 km van het plangebied. Gezien de voorgenomen ontwikkeling en aanwezigheid van stikstofgevoelige habitattypen in nabijgelegen Natura 2000-gebieden, zijn effecten van vermesting en verzuring niet op voorhand uitgesloten. Vanuit de Natuurbeschermingswet 1998 zijn er **mogelijk belemmeringen** voor de voorgenomen ontwikkeling. Effecten dienen nader bepaald te worden met behulp van stikstofberekeningen.

Natuurbeleidskaders

Het plangebied is geen onderdeel van het NNN (EHS, EVZ of de 'groenblauwe mantel'). In de directe omgeving zijn wel gebieden aanwezig die onderdeel zijn van EHS. Gelet op het type bedrijf dat zich gaat vestigen, de inrichtingsplannen, de afstand tot het plangebied en tussenliggende elementen, zal er geen sprake zijn van een aantasting van de wezenlijke waarden en kenmerken van de EHS middels externe werking. Vanuit de natuurbeleidskaders zijn **geen belemmeringen** en er is dan ook geen noodzaak voor een nadere procedure.